Europa-Parlamentet
2014-2019

Mødedokument

B8-0502/2017

7.9.2017

FORSLAG TIL BESLUTNING

jf. forretningsordenens artikel 106, stk. 2 og 3

om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/6 for så vidt angår foder og fødevarer underkastet særlige importbetingelser for foder og fødevarer, der har oprindelse i eller er afsendt fra Japan efter ulykken på atomkraftværket i Fukushima
(D051561/01 – 2017/2837(RSP))

Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed

Ansvarligt medlem: Michèle Rivasi

Christel Schaldemose, Frédérique Ries, Lynn Boylan, Piernicola Pedicini, Sirpa Pietikäinen

B8-0502/2017

Europa-Parlamentets beslutning om udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/6 for så vidt angår foder og fødevarer underkastet særlige importbetingelser for foder og fødevarer, der har oprindelse i eller er afsendt fra Japan efter ulykken på atomkraftværket i Fukushima
(D051561/01 – 2017/2837(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til udkast til Kommissionens gennemførelsesforordning om ændring af Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2016/6 for så vidt angår foder og fødevarer underkastet særlige importbetingelser for foder og fødevarer, der har oprindelse i eller er afsendt fra Japan efter ulykken på atomkraftværket i Fukushima (D051561/01),

– der henviser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 178/2002 af 28. januar 2002 om generelle principper og krav i fødevarelovgivningen, om oprettelse af Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet og om procedurer vedrørende fødevaresikkerhed[1], særlig artikel 53, stk. 1, litra b), nr. ii),

– der henviser til artikel 11 og 13 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser[2],

– der henviser til forslag til beslutning fra Udvalget om Miljø, Folkesundhed og Fødevaresikkerhed,

– der henviser til forretningsordenens artikel 106, stk. 2 og 3,

Generelle bemærkninger

A. der henviser til gennemførelsesforordning (EU) 2016/6 på nuværende tidspunkt kræver, at sendinger af en række fødevarer, herunder svampe, fisk og fiskevarer samt ris og sojabønner, med oprindelse i eller afsendt fra Japan skal ledsages af en gyldig erklæring fra de japanske myndigheder, der attesterer, at produkterne holder sig inden for de maksimale gældende kontamineringsgrænser i Japan (artikel 5, stk. 1) og (2); der henviser til, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesforordning ("udkastet til forslag") nu kun kræver, at et begrænset antal fødevarer og foderstoffer fra tolv præfekturer, opført i bilag II, skal ledsages af en sådan erklæring; der henviser til, at udkastet til forslag endvidere fjerner en række fødevare- og foderkategorier fra bilag II;

B. der henviser til, at den offentlig kontrol i form af dokumentkontrol af alle sendinger samt stikprøvevis identitetskontrol og fysisk kontrol, herunder laboratorieanalyser, for

[1] EUT L 31 af 1.2.2002, s. 1.
[2] EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13.

forekomst af cæsium-134 og cæsium-137, på tilsvarende vis i henhold til artikel 10 i udkastet til forslag nu kun skal være obligatorisk for fødevarer og foder, der er opført i bilag II; der henviser til, at udkastet til forslag bevarer en lav kontrolhyppighed ved import (betragtning 12);

C. der henviser til, at gennemførelsesforordning 2016/6 med de ændringer, som Kommissionen foreslår, ikke længere vil kræve, at medlemsstaterne hver tredje måned oplyser Kommissionen om alle analyseresultater gennem det hurtige varslingssystem for fødevarer og foder;

D. der henviser til, at udkastet til forslag bevarer det nuværende bilag I til forordning (EU) 2016/6, som fastsætter de maksimalt tilladte niveauer i henhold til japansk lovgivning for forskellige fødevare- og foderkategorier[1]; der henviser til, at bilag I hverken i gennemførelsesforordning 2016/6 eller i udkastet til forslag til ændring heraf indeholder noget krav om verifikation af overholdelsen af maksimalgrænseværdier for fødevare- og foderkategorierne, det være sig i form af dokumentation fra de japanske myndigheder eller ved kontrol og prøveudtagning ved EU's grænser; der henviser til, at der derfor ikke er nogen garanti for, at disse fødevarer og foderstoffer overholder maksimumsgrænseværdierne for radioaktivitet;

E. der henviser til, at udkastet til forslaget er baseret på data om forekomst, som de japanske myndigheder har fremlagt for 2014, 2015 og 2016 (mere end 132 000 data om radioaktivitet i foder og fødevarer bortset fra oksekød og mere end 527 000 af data om radioaktivitet i oksekød); der henviser til, at selv om ændringerne i udkastet til forslag er baseret på en detaljeret analyse af ovennævnte data, er hverken analysen eller et link til dens rådata medtaget i teksten;

F. der henviser til, at det derfor er vanskeligt at afgøre, om de foreslåede foranstaltninger er tilstrækkelige til at beskytte EU-borgernes sundhed;

G. der henviser til, at selv uden den analyse, som Kommissionen har lagt til grund for sit forslag, der er tilstrækkelig grund til at antage, at dette forslag kan føre til en øget eksponering for radioaktivt kontaminerede fødevarer med den heraf følgende indvirkning på menneskers sundhed;

H. der henviser til, at formanden for Tokyo Electric Power Company (TEPCO) officielt har anmodet den japanske regering om tilladelse til at dumpe næsten en million ton stærkt radioaktivt vand, som blev brugt til at afkøle atomkraftværkets beskadigede reaktorer, i Stillehavet; der henviser til, at dette i givet fald vil kunne få alvorlige negative indvirkninger på fødevaresikkerheden af fiskevarer, der fanges/høstes ud for Japans kyst;

Specifikke bemærkninger ad bilag II

I. der henviser til, at de japanske præfekturer, der i øjeblikket er omfattet af bilag II (Fukushima, Miyagi, Akita, Yamagata, Nagano, Gunma, Ibaraki, Tochigi, Chiba, Iwate,

[1] "Fødevarer til spædbørn og småbørn", "Mælk og mælkebaserede drikkevarer", "Mineralvand og tilsvarende drikkevarer og te brygget af ugærede blade" og "Andre fødevarer" samt foder til kvæg, heste, svin, fjerkræ og fisk.

Yamanashi, Shizuoka og Niigata), alle er udsat for radioaktivt nedfald fra den nukleare ulykke, der fandt sted på atomkraftværket i Fukushima i 2011;

J. der henviser til, at ris og afledte produkter fra præfekturet Fukushima uden begrundelse er fjernet fra bilag II i udkastet til forslag; der henviser til, at dette betyder, at der ikke længere vil være nogen forpligtelse til at udtage prøver af og analysere de pågældende produkter ved indførelse i EU eller noget krav om, at de japanske myndigheder skal attestere, at de overholder maksimalgrænseværdierne for radioaktivitet; der henviser til, at et af de risbaserede produkter, der skal fjernes fra bilag II, er ris anvendt i fødevarer til spædbørn og småbørn[1]; der henviser til, at der som følge af de pågældende gruppers særlige sårbarhed over for eksponering for stråling ikke bør accepteres noget som helst kontamineringsniveau; der henviser til, at eksporten af ris fra Japan i henhold til frihandelsaftalen mellem EU og Japan kan forøges; der henviser til, at dyrkningen af ris på de kontaminerede rismarker som følge af den nylige ophævelse af evakueringsordrerne sandsynligvis vil blive genoptaget;

K. der henviser til, at selv om det af betragtning 7 i udkastet til forslag fremgår, at kun ris og afledte produkter heraf med oprindelse i præfekturet Fukushima vil blive fjernet fra bilag II, ændres bilag II samtidig således, at det nu bliver muligt at importere syv fiskearter (herunder atlantisk tun, stillehavstun og ditto makrel) samt krebsdyr og bløddyr, der er fanget eller høstet i farvandene ud for Fukushima, til EU uden kontrol, prøveudtagning eller analyse;

L. der henviser til, at syv fiskearter (herunder atlantisk tun, stillehavstun og ditto makrel), krebsdyr (f.eks. hummere og rejer) og bløddyr (muslinger) i henhold til forslaget også vil blive fjernet fra bilag II for seks andre præfekturer, nemlig Miyagi, Iwate, Gunma, Ibaraki, Chiba og Tochigi; der henviser til, at der ikke gives nogen begrundelse eller redegørelse for den mindskede kontrol, ligesom det f.eks. ikke forklares, hvorfor netop disse dyrearter og ikke andre nu anses for sikre nok til at blive importeret til EU uden kontrol;

M. der henviser til, at bilag II i henhold til forslaget ikke længere skal omfatte produkter med oprindelse i præfekturet Akita (det indeholder i øjeblikket fem produkter fra Akita — svampe, *Aralia*, bambusskud, japansk kongebregne og koshiabura (spiselig vildtvoksende plante) — og alle afledte produkter heraf); der henviser til, at der ikke gives nogen begrundelse eller redegørelse for den mindskede kontrol;

N. der henviser til, at bilag II ikke længere skal omfatte *Aralia*, bambus og japansk kongebregne fra Yamagata; der henviser til, at der ikke gives nogen begrundelse eller redegørelse for den mindskede kontrol;

O. der henviser til, at bilag II ikke længere skal omfatte japansk kongebregne, ørnebregne og strudsvinge fra de fem præfekturer Iwate, Gunma, Ibaraki, Chiba og Tochigi; der henviser til, at der ikke gives nogen begrundelse eller redegørelse for den mindskede kontrol;

P. der henviser til, at den eneste tilføjelse til bilag II er "fisk og fiskevarer" fra præfekturet Nagano; der henviser til, at der ikke gives nogen begrundelse for denne skærpede

[1] Henhørende under KN-kode 1901.

kontrol; der henviser til, at den systematiske kontrol blev ophævet for dette præfektur i december 2011; der henviser til, at visse vildtvoksende spiselige planter igen blev tilføjet til bilag II i marts 2014;

Specifikke bemærkninger ad bilag I

Q. der henviser til, at udkastet til forslag bevarer det nuværende bilag I til forordning (EU) 2016/6, som fastsætter de maksimalt tilladte niveauer i henhold til japansk lovgivning; der henviser til, at bilag I hverken i gennemførelsesforordning 2016/6 eller i udkastet til forslag til ændring heraf indeholder noget krav om verifikation af overholdelsen af maksimalgrænseværdier for fødevare- og foderkategorierne, det være sig i form af dokumentation fra de japanske myndigheder eller ved kontrol og prøveudtagning ved EU's grænser; der henviser til, at der derfor ikke er nogen garanti for, at disse fødevarer og foderstoffer ikke overskrider maksimumsgrænseværdierne for radioaktivitet;

R. der henviser til, af de maksimumsgrænseværdier, der er gældende i Japan, og følgelig dem, der er opført i bilag I, siden den 1. april 2012 ikke er blevet revideret i nedadgående retning; der henviser til, at disse grænseværdier bør sænkes, navnlig for fødevarer til sårbare grupper såsom mælk og fødevarer til spædbørn og småbørn;

S. der henviser til, at det på nuværende tidspunkt, seks år efter katastrofen er yderst tvivlsomt, om EU (selv i teorien — i betragtning af, at der ikke er nogen retlig forpligtelse til kontrol ved EU's grænser) bør lade produkter med følgende maksimalgrænseværdier for cæsium-134 og cæsium-137 komme ind i sin fødevarekæde: 50 Bq/kg for fødevarer til spædbørn og småbørn (såsom modermælkserstatninger, tilskudsblandinger og babymad) samt mælk og mælkebaserede drikkevarer, 10 Bq/kg for mineralvand, tilsvarende drikkevarer og te brygget af ugærede blade og 100 Bq/kg for alle andre fødevarer;

1. mener, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesforordning indebærer en overskridelse af de gennemførelsesbeføjelser, der er fastsat i forordning (EF) nr. 178/2002;

2. mener, at udkastet til Kommissionens gennemførelsesforordning ikke er i overensstemmelse med EU-retten, eftersom det ikke er foreneligt med målsætningen og de generelle principper i forordning (EF) nr. 178/2002 om at sikre et højt niveau for beskyttelsen af menneskers liv og sundhed, af dyrs sundhed og velfærd, af miljøet og af forbrugernes interesser;

3. opfordrer Kommissionen til at trække udkastet til gennemførelsesforordning tilbage og forelægge udvalget et nyt udkast senest ved udgangen af 2017;

4. opfordrer Kommissionen til ved udarbejdelsen af sit nye forslag bl.a. at:

– sikre, at alle fødevarer og foderstoffer importeret fra Japan til EU, herunder de i bilag I anførte kategorier, er underlagt kontrol

– nedjustere grænseværdierne i bilag I og

– tage den nylige ophævelse af evakueringsordrerne i de berørte præfekturer i

betragtning og sikre, at dette ikke får negativ indvirkning på niveauerne af radioaktiv kontaminering af fødevarer og foder, der importeres til EU;

5. opfordrer Kommissionen til, indtil den har udarbejdet sit nye forslag, at indføre beredskabsforanstaltninger som krævet i artikel 53 forordning (EF) nr. 178/2002 for at sikre det højest mulige niveau af beskyttelse af menneskers sundhed;

6. opfordrer Kommissionen til straks, herunder via EU's hurtige varslingssystem for fødevarer og foder, at offentliggøre de analyser, der ligger til grund for dens forslag, samt nærmere oplysninger om det kontrolsystem, der er indført af de japanske myndigheder, med redegørelser for dets relevans og effektivitet;

7. opfordrer Kommissionen til at fremlægge en ajourført status over strålingsforholdene i Japan siden 2011 samt omfattende årsoversigter over det radioaktive materiale fra Fukushima-atomkraftværket, der er udledt i såvel atmosfæren som Stillehavet i perioden 2011-2017, således at der kan foretages en tilbundsgående analyse med hensyn til fødevaresikkerheden;

8. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet og Kommissionen samt medlemsstaternes regeringer og parlamenter.